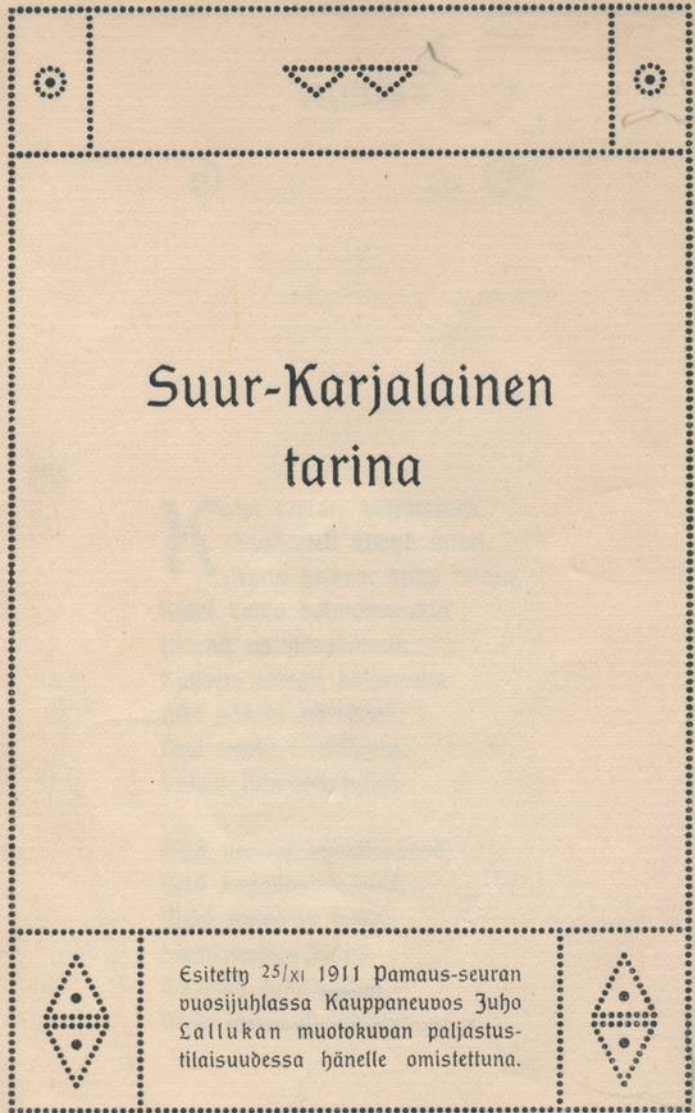

C 82.2 ei. 1. 1911*

laty.

Suur-Karjalainen tarina

Esitetty 25/xi 1911 Pamaus-seuran
vuosijuhlissa Kauppaneuvos Juho
Sallukan muotokuvan paljastus-
tilaisuudessa hänelle omistettuna.

Diipuri
Karjalan Kirjapaino Osakeyhtiö

Syntä

Kylvi kerran karjalainen,
Kyyhätteli köyhä mies.
Kylvi hetken, kylvi toisen,
Kylvi kohta kolmannenkin
Yhtenä on yöydännä,
Kahden päivän kaljamella.
Ejiki päästä pärskely,
Desi vuosi vuolahana,
Tukka tuimasti tutisi.

Eipä tiennyt kylväissänsä
Eikä kyyhätellessänsä,
Mikä kylvööstä tulisi,
Siemenestä sikiäisi.
Tulisiko tukkisaksa
Vaiko herra fjelsinkihin

Daiko pappi pajattaja.
Tulisiko tuhma poika
Daiko viisas, ison ilo
Taikka lieto, emon hyvä.

Sen on tiesi, jotta tunsi
Kivikkoon ei kyväneensä,
Kankahalle kaataneensa.

Minkä teki, sen on teki,
Loput jätti Luojan käsiin,
Karmantoihin kaikkivallan.

Päivänäpä muutamana,
Tässä toissa huomenena
Oras oroi louhikosta,
Kaunis kasvoi kamarasta.

Iso siitä sanomahan:
— Mikäs tästä tehtänehen?
Emo laati laulaissansa:
— Juho tästä tehtänehen. —
Se on syntä suuren saksan
Luonta heinähön Juhanan.

Kasvu

Kasvoi poika kynsiniekkä,
hammasniekka hapristeli
Dekaraksi vereväksi,
Tasaiseksi tahvanaksi.
Mitä poika tekemähän,
Kuta lapsi laatimahan?

Kun on ylempi yleni
Pankon laijan korkuiseksi,
Siitä uran aukasihe,
Laukasihe laajan ladun.
Läksi lammaspaimeneksi,
Papukarjan kapteeniksi.
Kaitsi kylän uuhet, vuonat,
Kesäpitkät piiperteli;
Akat kantoi kopekoita,

Doilla vuoroin voiteliivat.
Siitä aukes ruplasuoni,
Kopekoitten kolke läksi. —

Mutta mistäs miehenalun
Läksi tiijon, taijan taika?
Illat istui aapiskäissä,
Herkutteli joutohetket
Muilla tiijon murusilla.
Hangen pinta paperina
Talven suuressa salissa.
Sitä kirjoi kepillänsä,
Sauvallansa samoeli.
Hiki pirtin ikkunassa
Tauluna ol' tarkan pojan,
Siihen sormin soperteli,
Umeroiset uuret uursi.

Väärällä uralla

Oli räätäli kylässä
Kiurun Pekka neulanokka.
Sinne Juho juurta myöten
Saapasteli saijan luokse
Oppihin ovelan miehen.
Oppi-isä oivallinen
Neulan pisti näppilöihin,
Sakset saapasvarsiloihin,
Syyringin on sormenpäähän,
Rässirauan rantehille.

Lausui tällä lausehella:
— Jo on oppi otsassasi,
Mene, kule kylä halki.
Ompele utala paita
Neijon nuoren nännilöille,

Neulo housut nerolliset
Urohon on uumenille. —

Teki työtä käskettyä,
Kaksi vuotta kamppaeli.
Muttei miestä miellyttänyt
Tämä muoti mustalaisen.
Nosti poika nokkoansa,
Häiskähytti hännänpäätä,
Läksi muille markkinoille.
Jopa puotihin putosi
Lauhkahan on latmisteli
Käkisalmen kaupungissa,
Kannisen on tiskin taakse. — —

Juma neuvoo poikoansa

Tästäkö on ilo nousi
Ylisissä taivosissa!
Itse kaupan ylhä Juma
Piti potrat peijahaiset
Tämän tunnin tutkaimella,
Kun on pääsi päässipaimen
Papuloita paahtamasta.
Pääsi rymä räätälintä,
Jrti saksen sakaroista.

Tuo on Ukko ylisaksa
Kaupan julkinen Jumala
Pani tuulet ulvomahan,
Ilman pielet paukkumahan,
Pienet jummat tanssimahan,
Koko virman vinkumahan.

Käistä otti nuorta miestä,
Sanan virkkoi, noin nimesi:
— Nyt sie, Jussi, jukoliuta,
Löysit lyykyn lymypaikan,
Osan oikean valitsit
Tälle tielle tullessasi.
Näin nyt neuvon ja opetan:
— Pie nyt pääsi pirteänä,
Aivosi on ahkerana.
Häistä kaikki kaksin nenin,
Katso kaikki kolmin silmin,
Neljin korvin kaikki kuule,
Koe kaikki viisin käsin,
Kuusin jaloin juoksentele.
Nuku silmäpuolellasi,
Syö vaan suu on pielelläsi. —
Sitte laajenna latua,
Tule itsemiehiksesi,
Pyri potraksi pomoksi.
Pomona on hyvä olla,
Rahallisna rehennellä.

Lempi

Oli neitsyt Maariainen,
Dihmerä vesakon neito,
Siir' on lahden laulurastas.

Kulki kukkana kedolla,

Kaunoisena kankahalla.

Ajatteli astuissansa:

— Mistä miulle miehenpuoli,

Kusta kulta kupehelle? —

Oravainen oksaltansa

Antoi neuvon neitoselle:

— Duota vielä viikkokausi,

Kuuntele ja katsastele.

Elä ota ensimmäistä:

Sen on reki reikäniekka,

Oro otran paisuttama,

Kulkuset on kuparista,

Kellot rauvasta ramattu.
Elä ota toistakana:
Se on riena reissupoika.
Hepo toisen, reki toisen,
Tiuut tinasta taottu,
Kellot muilta kehvelletty.
Kolmansi — korea poika,
Briha muita brellakampi:
Sill' on kulta kulkusina,
Hopiasta hepo tehty,
Rekosena rahamassi.
Se on sulho sijallinen
Eikä pahalla pilattu.

Otti neito onkehensa
Kertoman kävynpurijan.
Duotti aikansa omoa. —

Päivänäpä muutamana
Sulho tulla suhahtavi!
Rahamassi maata viilsi,
Kypärästä päivä paistoi,
Kurssi kulmilta kumotti.
Neijon koppoi korjahansa
Jmmen iski itseensä.

Voiman nousu

Päivät kieri kipunoiden,
Dilinässä viikot vieri,
Kuukauvet kuhisten kulki,
Vuodet vjörögi, voima nousi
Kaupan kiimassa kovassa.

Kävi „kullii” paikkaamassa,
Tunkiot on itse työnsi,
Käsin kärräsi kakarat
Puojin eestä puhisteli
Tieltä ostajan tulevan.

Minkä markan mistä maksoi,
Se jo paksuna palasi.
Minkä ruplan ruiskahutti,
Se taas siementä sikisi.

Minkä tengan tielle työnsi,
Takas tuli tiinehenä. —
Käsissä utalan miehen
Kaupat rotsi rohkeasti,
Notkeasti torku nousi.
Talot kasvoi, konnut kostui
Duojit pulskat pullistuivat. —

Osti marjat, parkit, nahkat,
Pihkat, pahkat, rätit, sienet,
Luut ja villat, tervat, karvat.
Ne on luisti Lygssin linnaan,
Dietarihin piipahutti,
Dieritteli Diipurihin. —
Liike luisti ja leveni. —
Sinapin ol' siemenalku,
Nyt jo laajaksi leveni:
Räiske kävi Räisälässä,
Käkisalimest' savu nousi,
Sortavalast' tuli tuiski. —

Siinä kuulitte kuhinan,
Kalskeen oman onnen sepän. —

Dihdoin vieri Diipurihin
Tähän kylään tärkeähän.
Ruotsi tääll' ol' ruhtinaana,
Denäläinen valtamiesnä,

Suomi unen uuvuttama.
Mutta heräs kaupanhenki
Sisuksissa suomalaisen,
Kun on tuli Torkkelille
Juhkamainen julma miesi
Kanssa kauppakumppaninsa!

Kiitos julkisen Jumalan! —

Loitsu

Oli vuosi oivallinen:
Ykkönen ol' ensimmäinä,
Yheksäinen yhtä seuras',
Nollan nenässä nelonen. —
Aatto oli neuvospäivän. —
Meijän virman omistaja
Nousi tuolilta totisna. —
Jlta yöhön hiljaa sammui. —
Oli kaunis kotikyly,
Vihtasauna valmistettu
Kivi-ukkojen talossa.

Astui sisään arvollisna,
Lämmin vastahan lehahti
Kiviröykkökiukahalta,
Hajahti kuin hunajainen
Mesilinnun kammiossa.

Nousi siitä lautasille.
Katselevi, kääntelevi
Saunan ainoa olija.
Yksinänsä tahtoi olla
Tänä iltana ilossa. —

Loihe Juho lausumahan,
Tämän virren vieritteli
Kuullessa kotikiukahan,
Hiipuvan on hiilen nähden :

— En puhu omalla suulla,
Puhun suulla suuremmalla,
Dirman suulla supattelen.
Dirvon luitani lujasti,
Dattoon vastan vitsaksiksi,
Aukasen veen veräjät,
Lasken suihkun suonilleni.
Pesen pelkän saksan suomut,
Katkon kahleet kauppamiehen.
Huuhon hien huomiseksi,
Jona nousen notkostani,
Kauppaneuvoksi kapuan.

Lähe lima lihastani,
Kapi kaulasta katoa,
Lähe paimenen pasamat,
Lähe räätälin räsämät!

Poistu porot puotilaisen,
Lähe tuska tukastani,
Häkä hännän härkimestä,
Lähe karva kauppamiehen,
Keltu keuhkoista katoa.
Emästä evät eroa!

Nouse hienona hipiä,
Kasva karva kiiltoniekkä
Huomispäivästä hyvästä!
En mä turhia tuhise,
Häastan mielihaikeitani.
Kyllä mua tarvitahan,
Kysytähän kystä multa
Seuran seitsemän sisässä,
Pamauksissa pahoissa,
Valtapäiväin vaaliloissa,
Kometiioissa kovissa. —
Tule supliikki sujuva,
Kasva kukkanen kulttuurin
Nouse taite taijoistani
Kapineeksi kuuluisaksi,
Jos ei muilla markkinoilla,
Niin teatterin tanhuoilla.
Nouse lempi lihoistani,
Laulun, soiton, opin lempi!
Nouse mälske Meukovista,
Samppanjasta satajalka,

Rissasesta riikin herra,
Uuuet ukot h'alosesta!

Tulkaa tuhmat turjan henget
Teijät tuhoon ja tuperran,
Pyörrän peikot pyllynsensä! —
Min en viivy, en vapise,
Missä tarvitahan miestä!

